

Список використаних джерел:

1. Клейнман А. Ф. Найновіші течії в українській науці процесуального права с.47
2. Цивільний процесуальний кодекс від 05.08.2021. стаття 81
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (Дата звернення: 09.11.2021)
3. Конституція України від 01.01.2020. стаття 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (Дата звернення: 09.11.2021)
4. Пучінський В.К. Цивільний процес зарубіжних країн., 2007. с. 304

ГОРДЕЙЧЕНКО Руслана,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

РЕЗВОРОВИЧ Кристина,

кандидат юридичних наук, завідувач
кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ, ЯК ПРИРОДНА СКЛАДОВА
ЧАСТИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

Сучасні тенденції правового розуміння принципу справедливості в цивільному судочинстві з урахуванням наявних можливостей щодо розмежування судової практики та судового прецеденту в умовах нового праворозуміння виходять на перший план наукових досліджень, являючи собою безумовну актуальність, оскільки наявні можливості квазіпрецедентів різного рівня дають можливість суду тлумачити норми права відповідно до сенсу і мети закону, його правди і совісті та моральності самого судді і суду загалом. Водночас фундаментальні проблеми цивільного судочинства з погляду дії принципу справедливості пов'язуються з еволюцією уявлень та підходів до справедливого правосуддя в розрізі історико-правового аналізу.

Саме розуміння поняття справедливості у прикладному правозастосуванні цього принципу у сфері правосуддя в різні історичні періоди на основі правозастосування різного законодавства дає нам уявлення не лише щодо стадії суспільного розвитку окремих держав, а і того рівня моральності у правосудді, яке мало місце в різні періоди розвитку

суспільства [1, с. 16]. Наукове дослідження таких підходів дає нам можливість не лише усвідомити філософське розуміння справедливості як суспільної категорії, а і набути знань для порівняльного аналізу окремих процесуальних положень, які зумовлювали та викристалізовували поняття справедливості в цивільному судочинстві та правосудді загалом.

У сучасному суспільстві справедливість нерідко розглядається як забезпечення інтересів і прав людини. Ухвалення справедливого рішення у справі на рівні суспільства полягає в обліку різних інтересів і знаходженні компромісів [2].

Таким чином, справедливість представляє собою певний компроміс інтересів окремих людей, соціальних груп, бо саме знаходження останнього і становить сутність управління суспільством в сучасних умовах. Тому можна з упевненістю відмітити, що функції права як засіб соціального компромісу в суспільстві повністю відповідають природі справедливості.

Справедливість також є категорію суспільної свідомості і загальнолюдської цінності, яка тісно пов'язана з розумінням права. Тема справедливості належить до вічних філософських проблем, будучи невід'ємною частиною теоретичної юриспруденції. Ці дві обставини надають їй особливої актуальності в сучасних умовах [3].

Реалізуючись в законодавстві, принцип справедливості набуває морально-правовий характер. Істинність цього положення обумовлена декількома факторами.

По-перше, вкрай небезпечно «відривати» справедливість від морально-етичних підстав і зводити її до простої еквівалентності в розподілі матеріальних і соціальних благ або ж до комбінації моделей формальної рівності і нерівності, притаманних правової справедливості.

Справедливість - моральне поняття, що сягає своїм корінням в додержавні і до правовий період розвитку нашого суспільства. Уже тому вона не може бути опосередкована рамками виключно правової матерії.

По-друге, не викликає сумнівів, що справедливість - явище суспільне, але шукати її коріння лише в певному ієрархічному влаштуванні соціуму і взаємозв'язку соціально обумовлених ролей не представляється можливим, оскільки, коли ми говоримо про справедливий або про несправедливий суспільний устрій, то завжди апелюємо до моральних імперативів, релігійним нормам або звичного укладу життя даного соціуму [4, с. 283].

Справедливість і право знаходяться в діалектичному взаємозв'язку: закріплена в праві справедливість отримує властивість нормативності, а право тим самим стає справедливим і морально-обґрунтованим. Правове регулювання суспільних відносин за допомогою справедливого законодавства дозволяє домогтися соціальної справедливості, а закріплення морального принципу справедливості в праві модифікує його в морально-правовий імператив.

Принцип справедливості пронизує все законодавство і в тій чи іншій

ступені відображений в кожній галузі права, тому особливий інтерес представляє вивчення сукупності практичних методів реалізації справедливості в різних галузях права [3, с. 61].

Узагальнивши теоретичний матеріал, можна зробити висновок, що принцип справедливості закріплюється в законах різними способами, але має принципово важливе значення для кожної галузі права.

Список використаних джерел:

1. Горбатенко В.П. Філософсько-правові детермінанти сучасного розуміння справедливості. Київ: Укр. енцикл., 2009. № 14. 16 с.
2. Аксенова В.О. Принципы права, 2007. № 1: веб-сайт. URL: <http://www.law.edu.ru/magazine/document.asp?magid=4&magYear=2007&articleID=1263556>.
3. Філософія права. / за ред. О.Г. Данільян. К. : Юрінком Інтер, 2005. 61 с.
4. Харитонов Є.О. Рецепт римського приватного права: теоретичний та історично-правовий аспект. Одеса: Фенікс, 1997. 283 с.

ГРИГОР'ЄВА Наталія,

слухач магістратури факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

**РОЗВИТОК ПРОЦЕСУ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ
СПОРІВ В УКРАЇНІ**

Зазвичай вирішення будь-якого правового конфлікту, який стосується поділу майна, піклування дитини, пов'язуються з безпосередньою участю певного державного органу, який діє у рамках встановленої процедури, та за умови обов'язкового виконання рішення суду. Сама по собі специфіка юридичного врегулювання спорів полягає у його чіткій та повній регламентації нормативно-правовими актами. Стосовно альтернативних способів вирішення спорів можна зазначити той факт, що вони знайшли своє відповідне закріплення на міжнародному-правовому рівні і саме тому викликають певний інтерес українського суспільства в цілому.

Взагалі альтернативні способи вирішення спорів полягають в